

**Uchwała Nr 100/XIII/2015
Rady Miejskiej w Narolu
z dnia 22 grudnia 2015 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), art. 4¹ ust. 1, 2, 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz.1286 ze zm.) **uchwala się, co następuje:**

§ 1. Uchwala się **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016**, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. W celu prawidłowej realizacji Programu, o którym mowa w § 1, Rada Miejska w Narolu zabezpiecza w budżecie gminy środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Narolu**

Krzysztof Szawara

Załącznik
do Uchwały Nr 100/XIII/2015
Rady Miejskiej w Narolu
z dnia 22 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2016**

HERB MIASTA I GMINY NAROL

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok, zwany dalej programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ze zm.), która określa kierunki polityki przeciwdziałania alkoholizmowi w Polsce.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. Uchwała Nr 102/XII/2004 z dnia 27 maja 2004 r., w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży
2. Uchwała Nr 164/XXIII/2008 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Narol miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,
3. Zarządzenia Burmistrza w sprawie powołania - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania realizowane na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowane są do ogółu mieszkańców Gminy Narol należących do różnych grup zawodowych i społecznych, które mają na celu ograniczenie problemów społecznych powstałych w skutek spożywania alkoholu w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka, ponieważ każdy jest narażony na szkody będące wynikiem spożywania alkoholu takie, jak np.: przemoc, wypadki samochodowe, ubóstwo czy bezrobocie.

ROZDZIAŁ I

OGÓLNE CELE PROGRAMU

1. Cele programu:

- zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych;
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi;
- wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, dopalaczy);
- podniesienie poziomu wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej;
- doskonalenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz uruchamianie procedury cofania zezwoleń podmiotom łamiącym prawo;
- konstruowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkohol oraz promocja postaw abstynenckich;
- wspieranie działalności organizacji, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, które w swoim działaniu są ukierunkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Realizacja wymienionych celów wymaga:

- Priorytetowego traktowania działań i decyzji służących profilaktyce uzależnień i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Zapewnienie systematycznego finansowania realizacji Gminnego Programu.
- Monitorowanie działań profilaktycznych podejmowanych na terenie Gminy.

3. Formy realizacji zadań z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizacja zadań z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odbywać się będzie w następujących formach:

- Zapewnienie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej poprzez:
  - ✓ zapewnienie dostępu do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
- Wspieranie działalności świetlic środowiskowych;
- Upowszechnianie i wspieranie różnorodnych form spędzania czasu wolnego, będących formą profilaktyki adresowaną do wszystkich grup wiekowych poprzez:
  - ✓ lokalne imprezy o charakterze kulturowym, sportowym;
  - ✓ organizowanie wypoczynku dla dzieci podczas ferii zimowych.
- Podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych ukierunkowanych na budowie więzi w społeczności lokalnej poprzez organizację lub współorganizację:
  - ✓ pikników;
  - ✓ festynów integracyjnych;
  - ✓ innych form działań integracyjnych.
- Współpraca w realizacji Gminnego Programu z:
  - ✓ Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Narolu;
  - ✓ Dyrektorami, pedagogami i wychowawcami z placówek oświatowych działających na terenie Gminy.
  - ✓ Policją;
  - ✓ Sądem, kuratorami;
  - ✓ Zespołem interdyscyplinarnym i grupami roboczymi Zespołu;
  - ✓ Organizacjami pozarządowymi;
  - ✓ Klubami sportowymi działającymi na terenie Gminy na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi.
- Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- Realizacja programu informacyjno-edukacyjnego dla punktów sprzedaży alkoholu.

4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu.
- Koordynator d/s rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie Narol.
- inne podmioty, które współpracują przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

Finansowanie realizacji zadań wynikających z gminnego Programu będzie dokonywane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w danym roku budżetowym powinny być umieszczone w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego i przechodzą na finansowanie programu w następnym roku.

5. Wynagrodzenie członków komisji

1. Posiedzenie Komisji zwołuje Przewodniczący, który przewodniczy obradom.
2. Członkowie Komisji spotykają się w miarę potrzeb.
3. Za udział w posiedzeniach Komisji, jej Przewodniczącemu oraz Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł brutto za każdą obecność na posiedzeniu Komisji.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE NAROL W ASPEKCIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Dostępność alkoholu.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia

poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu.

Uchwałą Nr 102/XII/2004 z dnia 27.05.2004 r., w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, Rada Miasta w Narolu ustanowiła na terenie gminy limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia:

- alkohol powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa), przeznaczony do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 37 punktów.
- alkohol powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa), przeznaczony do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości 12 punktów.

Gmina Narol	Zezwolenia wydane w 2015 r.				
	Ogółem	Na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia			Jednorazowe zezwolenia
		Do 4,5%	Do 18%	Pow. 18%	
Zezwolenia na sprzedaż przeznaczona do spożycia w miejscu sprzedaży	16	3	2	3	8
Zezwolenia na sprzedaż przeznaczona do spożycia poza miejscem sprzedaży	8	3	2	3	-
Razem	24	6	4	6	8

W ramach ograniczenia dostępności alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015 r. przeprowadziła kontrolę w 40 punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015 r. realizowała zadania z zakresu leczenia odwykowego, poprzez:

- prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi i kierowanie ich do specjalistycznej pomocy terapeutycznej,
- prowadzenie rozmów z osobami współuzależnionymi i członkami rodzin osób uzależnionych oraz kierowanie ich do specjalistycznej pomocy terapeutycznej,
- występowanie z wnioskiem do Sądu o skierowanie osoby uzależnionej na leczenie szpitalne lub ambulatoryjne,
- występowanie z wnioskiem do Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia o zmianę sposobu leczenia osoby uzależnionej,
- zwrot kosztów dojazdu do placówek leczenia odwykowego dla osób uzależnionych posiadających trudną sytuację finansową,
- opłacenie opinii lekarzy biegłych orzekających o stopniu uzależnienia odwykowego.

Dane dotyczące działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Narolu w	ROK		
	2012	2013	2014
Liczba członków rodzin z problemami alkoholowymi	203	219	212
Ilość przeprowadzonych rozmów z członkami rodzin osób z problemem alkoholowym	18	25	35
W stosunku do ilu osób podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu	45	58	52
Z iloma osobami w danym roku Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno- motywacyjne w związku z nadużywaniem alkoholu	69	108	156
Wobec ilu osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	26, w tym GKRPA w Narolu 20	15	30 w tym GKRPA w Narolu 16
GKRPA w Narolu odnotowała kontakt	1	2	12

z osobami, które były dotknięte przemocą w rodzinie, w związku z nadużywaniem alkoholu przez członków rodziny?			
Członkowie GKRPA w Narolu uczestniczyli w pracach zespołu Interdyscyplinarnego / Grupach Roboczych	-	Wszczęto 7 procedur Niebieskich Kart- A, Utworzono 7 Grup Roboczych	Wszczęto 6 procedur Niebieskich Kart - A , Utworzono 5 Grup Roboczych. Łącznie pracowało w 2014 r. 12 grup roboczych.

3.Pomoc społeczna:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu w 2015 r. objął 337 rodzin różnymi formami pomocy finansowej, tj. 1222 osoby. Z tej liczby 18 osób, to osoby z problemem alkoholowym.

4. Stan zasobów instytucjonalnych i osobowych w Gminie Narol:

a) stan zasobów instytucjonalnych:

- punkt konsultacyjny,
- świetlica integracyjna,
- świetlice środowiskowe w poszczególnych miejscowościach.

b) stan zasobów osobowych:

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynator ds. rozwiązywania problemów alkoholowych przeszli szkolenia przygotowujące ich do realizacji zadań ustawowych. Zakres szkoleń zaliczonych przez koordynatora jak i członków komisji wskazuje na dobre przygotowanie do podejmowania działań z zakresu profilaktyki.

ROZDZIAŁ III

PRZEMOC W RODZINIE

Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej. Na potrzeby Programu, przy definiowaniu przemocy domowej, zwraca się uwagę na charakterystyczne jej wyznaczniki z punktu widzenia polityki społecznej. Najbardziej odpowiednią definicją, jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która brzmi: „Jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie ogranicza się do pięciu podstawowych rodzajów, a każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary, i jest intencjonalna.

1. Formy przemocy:

- **przemoc fizyczna** – popychanie, szarpanie, bicie, kopanie, duszenie itd.,
- **przemoc psychiczna** – izolacja, groźby, ignorowanie, ośmieszanie, upokorzenie, wyzywanie itd.,
- **przemoc seksualna** – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałt,
- **zaniedbanie** – niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, głód, niedożywienie, brak opieki medycznej, chłód emocjonalny, obojętność,
- **przemoc ekonomiczna** – ograniczenie dostępu do wspólnych zasobów, odbieranie zarobionych, zaoszczędzonych pieniędzy, okradanie, uniemożliwianie podjęcia pracy itp.

Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały zmiany świadomości społecznej

i z jednej strony – większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania w gminie Narol w 2014 r.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Narol za rok 2014	Częstotliwość zdarzeń dotyczących przemocy w w/w rodzinach		
	1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
5	4	1	-

(Źródło: Dane z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu)

Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w gminie Narol w 2014 r.

Ogółem osoby poszkodowane	kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		osoby starsze*	osoby niepełno-sprawne		osoby starsze*	osoby niepełno-sprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat	niepełno-sprawne **
7	6	1					1	1		

* Kobiety i mężczyźni powyżej 67 roku życia.

**dzieci od 0 do 18 roku życia.

(Źródło: Dane z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu)

Działania podejmowane wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie w Gminie Narol w 2014 r.

Liczba osób objętych pomocą	Podjęte działania
7	Praca socjalna, wizyty pracownika socjalnego w rodzinach dotkniętych przemocą, monitoring sytuacji rodzinnej
5	Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia przez osoby dotknięte przemocą w rodzinie, w tym o możliwości uzyskania schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia, uzyskania wsparcia ze strony różnych instytucji i organizacji oraz osób
8	Udzielanie wsparcia w formie pieniężnej poprzez przyznawanie

	i wypłatę zasiłków z pomocy społecznej
8	Wnioski do sądu o wgląd w sytuację małoletnich w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie

(Źródło: Dane z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu)

Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
w Gminie Narol w 2014 r.

Liczba osób objętych działaniami	Podjęte działania
4	Wizyty pracownika socjalnego w rodzinie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy, monitoring sytuacji rodzinnej, poradnictwo socjalne,
5	Zawiadomienia do Prokuratury i Policji o podejrzeniu stosowania przemocy wobec członków rodziny
4	Udzielanie informacji o dostępnych formach pomocy i instytucjach udzielających wsparcia, w tym o możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa i udziału w programach korekcyjnych

(Źródło: Dane z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu)

Gmina Narol zrealizowała w 2014 r. następujące zadania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności,
- dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,
- umieszczanie informacji na stronie internetowej gminy o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i możliwościach uzyskania wsparcia w przypadku stosowania przemocy w rodzinie,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- występowanie przez MGOPS w Narolu z zawiadomieniami do Prokuratury i Policji o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych i pracowników socjalnych,

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym bieżące i niezwłoczne informowanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych i pracowników socjalnych o wystąpieniu podejrzenia stosowania przemocy,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, udzielanie wsparcia rodzinom, w których istnieje podejrzenie o stosowaniu przemocy.
- szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc (w tym szkolenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego - osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
- tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne (GKRPA w Narolu).

Nadużywanie alkoholu a przemoc

Przyczyną przemocy w rodzinie bardzo często jest nadużywanie alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie upojenia alkoholowego tracą kontrolę nad własnym zachowaniem. Pod wpływem alkoholu zanikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Częste nadużywanie alkoholu prowadzi do nasilenia się zachowań agresywnych. Nawet osoba uznawana normalnie za spokojną i opanowaną, w stanie upojenia alkoholowego, może stosować przemoc niszcząc swoją rodzinę.

Fakt, że pijany człowiek nie potrafi logicznie myśleć, rozumieć i oceniać swoich czynów oraz nie docierają do niego racjonalne argumenty nie może w żaden sposób usprawiedliwiać jego agresywnych zachowań. Uzależnienie od alkoholu sprawcy przemocy nie jest okolicznością łagodzącą. Sprawca, wprowadzając się w stan nietrzeźwości ponosi pełną odpowiedzialność za swoje zachowanie. Należy pamiętać, że uzależnienie od alkoholu wywiera zły wpływ nie tylko na osobę, która pije, ale stanowi poważne zagrożenie dla innych członków rodziny. Życie z alkoholem może doprowadzić do współuzależnienia. Zarówno osoby uzależnione jak i współuzależnione wymagają specjalistycznej pomocy terapeutycznej.

Osoby pokrzywdzone nie chętnie przyznają się do tego, że w rodzinie występuje problem alkoholu i przemocy i nie jest im łatwo o tym mówić. Wstyd, że w rodzinie ma się kogoś, kto pije i terroryzuje swoich bliskich, obawa przed reakcją otoczenia, strach przed

zemstą dręczyciela czy nieracjonalne poczucie bycia współwinnym utrudnia zwróceniu się po pomoc.

3. Założenia programu:

- każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy,
- dzieci i młodzież mają prawo do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara, nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy,
- podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna,
- każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program zakłada kompleksową pomoc zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy przy udziale służb i instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym, terapeutycznym i korekcyjnym. Program nie tworzy nowych instytucji, a wzmacnia kompetencje już istniejących.

3. Adresaci programu:

- ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne),
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczność lokalna – mieszkańcy gminy.

4. Cele programu:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
2. Ofiary i świadkowie przemocy doświadczają w mniejszym stopniu następstw przemocy.
3. Pomoc dla rodzin doznających przemocy jest skuteczna i dostępna.
4. Zjawisko przemocy domowej nie jest zjawiskiem powszechnym.
5. Służby i instytucje działające w obszarze przemocy w rodzinie legitymują się wysokimi kwalifikacjami.
6. Środowisko lokalne reprezentuje wysoki poziom wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy.

5. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- a) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- d) działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

6. Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań:

- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy,
- zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie,
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy,
- zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

ROZDZIAŁ IV

HARMONOGRAM REALIZACJI

GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE NAROL NA ROK 2016

Lp.	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje realizujące zadanie	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	1. Prowadzenie działalności konsultacyjno-informacyjnej oraz motywowanie do leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w Punkcie Konsultacyjnym.	Koordinator d/s rozwiązywania problemów alkoholowych, GKRPA	Cały rok	Większa liczba osób podejmujących leczenie.
		2. Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Lubaczowie i w Tomaszowie Lubelskim.	Koordinator, GKRPA	Cały rok	Większa liczba osób podejmujących leczenie.
		3. Opłacenie kosztów powołania lekarzy biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA	Cały rok	Większa świadomość choroby.
		4. Refundowanie kosztów dojazdu osobom uzależnionym do punktów leczenia odwykowego.	GKRPA	Cały rok	Większa liczba osób podejmujących leczenie.
		5. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i programów pomocy psychologicznej realizowanych w placówkach leczenia odwykowego.	GKRPA	Wg potrzeb	Podnoszenie jakości świadczonych usług zdrowotnych.
		6. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów	GKRPA	Wg potrzeb	Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących gminny program profilaktyki.

		alkoholowych.			
		7.Stworzenie punktu porad psychologicznych w siedzibie GKRPA - zatrudnienie psychologa	Psycholog Koordynator GKRPA	Cały rok	Specjalistyczna pomoc osobom potrzebującym
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Udzielanie informacji prawnej oraz wsparcia ofiarom przemocy w Punkcie Konsultacyjnym.	Koordynator GKRPA	Cały rok	Ograniczenie zjawiska dysfunkcyjności społecznej
		2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	GKRPA, Koordynator	W ciągu roku	
		3. Koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom, poprzez współpracę z Policją, MGOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, sądu, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej.	GKRPA, Koordynator	Cały rok	Więcej osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające przemoc
		4. Dofinansowanie szkoleń związanych z wdrażaniem nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej np. „Niebieskie Karty”.	GKRPA	Wg potrzeb	
		5. Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym	GKRPA	Wg potrzeb	

Lp.	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje realizujące zadanie	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
III	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży.	1. Aktywny udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych np.: „Pod dobrą opieką”, Reaguj na przemoc”, Postaw na rodzinę” Przeciw pijanym kierowcom”, Zachowaj trzeźwy umysł” itp.	GKRPA, Szkoły z terenu gminy Narol, Koordynator	W ciągu roku	Podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu.
		2. Prowadzenie, finansowanie oraz współfinansowanie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych, związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, promocja imprez bezalkoholowych, propagowanie zdrowego stylu życia bez nałogów m.in. poprzez organizację festynów, happeningów, zawodów sportowych, pikników rodzinnych, ferii zimowych, rajdów rowerowych i pieszych itp. w tym zakup produktów spożywczych i nagród niezbędnych przy realizacji tych programów.	GKRPA Koła Gospodyń Wiejskich, Parafie, Szkoły z terenu gminy Narol, inne.	Wg potrzeb	Integracja społeczna ograniczenie zachowań ryzykownych, stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
		3. Organizowanie wycieczek w czasie wolnym od nauki dla dzieci pochodzących z rodzin rodziny dysfunkcyjnych.	GKRPA, Koordynator	Wg potrzeb	Integracja społeczna ograniczenie zachowań ryzykownych .
		4. Organizowanie dla dzieci z terenu Gminy Narol przy współpracy ze szkołami wyjazdów na basen.	GKRPA, Szkoły z terenu gminy Narol, Koordynator	W ciągu roku	Wspieranie rozwoju sprawności kondycyjnej ruchowej u dzieci. Propagowanie zdrowego trybu życia
		5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.	Zaproszony gość, Koordynator, GKRPA.	W ciągu roku szkolnego	Podnoszenie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości. zapobiegania danym zjawiskom.

Lp	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje realizujące zadanie	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
III		6. Finansowanie spektakli teatralnych obejmujących tematykę z zakresu profilaktyki dla uczniów szkół z terenu gminy.	GKRPA , Dyrektorzy szkół, Koordynator.	Wg potrzeb	Podnoszenie wiedzy i świadomości uczniów na temat uzależnienia od alkoholu.
		7. Dofinansowanie, koordynacja oraz pomoc przy realizacji szkolnych programów profilaktycznych realizowanych w szkołach działających na terenie gminy Narol (np. zakup plansz, książek, płyt DVD z zakresu profilaktyki, warsztatów profilaktycznych)	GKRPA, Koordynator	W ciągu roku szkolnego	Podnoszenie wiedzy i świadomości uczniów na temat uzależnienia od alkoholu
		8. Organizowanie konkursów o tematyce antyalkoholowej, antynikotynowej, przemocy w rodzinie dla dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej.	GKRPA, Dyrektorzy szkół, Koordynator	W ciągu roku szkolnego	Podnoszenie wiedzy i świadomości uczniów na temat uzależnienia od alkoholu.
		9. Organizowanie wycieczek, rajdów, biwaków oraz imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy z terenu Gminy Narol.	GKRPA	Ferie zimowe, wakacje	Integracja społeczna dzieci, mniej zachowań dysfunkcyjnych
		10. Finansowanie bieżącej działalności świetlicy integracyjnej w Lipsku oraz współfinansowanie świetlic środowiskowych działających w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy.	Koordynator, Sołtysi lub osoby odpowiedzialne za prowadzenie świetlic w poszczególnych miejscowościach	Cały rok	Reintegracja społeczna dzieci, ograniczenie zachowań ryzykownych, stworzenie alternatywnych miejsc spędzania wolnego czasu oraz rozwijania zainteresowań.
		11. Wsparcie finansowe przy tworzeniu Świetlicy Socjoterapeutycznej	GKRPA, Koordynator	Cały rok	Celem świetlicy jest zapewnienie dzieciom opieki dziennej; tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce; realizacja oddziaływań profilaktycznych; organizowanie czasu wolnego.

Lp	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji	Osoby lub instytucje realizujące zadanie	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
III		12. Zakup prenumeraty czasopism, wyposażenie biblioteczki GKRPA w literaturę fachową oraz płyty DVD z zakresu profilaktyki.	Koordinator GKRPA	W ciągu roku	Podnoszenie wiedzy na temat uzależniania oraz choroby alkoholowej.
		13. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.	GKRPA, Policja, Zaproszony gość (szkoleniowiec)	W ciągu roku	Zmniejszenie liczby sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.
		14. Prowadzenie działań na rzecz zachowania trzeźwości kierowców poprzez nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości.	Posterunek Policji w Narolu, GKRPA	W ciągu roku	Zmniejszenie zjawiska prowadzenia pojazdów, przez osoby w stanie nietrzeźwym.
IV	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Rozwijanie współpracy ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami w tym organizacjami nieformalnymi, pozarządowymi w celu aktywnego włączania ich w realizację określonych przedsięwzięć w ramach gminnego programu profilaktyki między innymi z: - Klubem Seniora - Zespołem muzycznym „Roztocze” - Klubem Honorowych Dawców Krwi w Narolu; - Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Narol, - Stowarzyszeniami Młodzieży działającymi przy parafiach z terenu gminy Narol, - Stowarzyszeniem Animatorów Trzeźwości	GKRPA	Wg potrzeb	Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania alkoholizmowi zmierzającego do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej oraz zdrowego stylu życia.

		ul. Brata Alberta 6 w Przemysłu, - Fundacją „Szczęśliwe dzieciństwo” z Lublina; - Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Narolskiej.			
		2. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu.	GKRPA	W ciągu roku	Większa liczba osób podejmująca zmiany w zachowaniach „alkoholowych”
V	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1. Systematyczna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	GKRPA, Policja	W ciągu roku	Ograniczenie zjawisk dysfunkcyjności społecznej.
VI	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	Prowadzenie i wspieranie działań z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu	GKRPA, MGOPS	W ciągu roku	Ograniczenie zjawiska dysfunkcyjności społecznej